

Вилнус резолуција: подобри училишта низ здравје

BETTER SCHOOLS
BETTER SCHOOLS
BETTER SCHOOLS
BETTER SCHOOLS
BETTER SCHOOLS
THROUGH HEALTH
THROUGH HEALTH
THROUGH HEALTH
THROUGH HEALTH
THROUGH HEALTH

**BETTER SCHOOLS THROUGH HEALTH:
the Third European Conference on Health
Promoting Schools**

15-17 June 2009, Vilnius, Lithuania

Вилнус резолуција: подобри училишта низ здравје 17 јуни 2009

Вовед

Полињата на едукација и здравје имаат заеднички интереси. Спојот на овие интереси овозможува училиштата да станат подобри места за учење, настава и работа. “Училиште што го унапредува здравјето, е училиште во кое се имплементира структуриран и систематски план за здравје, добросостојба и развој на социјалниот капитал на сите ученици, на наставниот и на ненаставниот кадар. Постои недвосмислена евиденција дека училиштата што го унапредуваат здравјето го подобруваат здравјето и добросостојбата на целата школска заедница. Училиштата, како дел од пошироката заедница, претставуваат едно од местата каде што се намалуваат нееднаквостите меѓу луѓето во однос на здравјето. Исто така, неопходна е и соработката со останатите релевантни области на политики, како што се политиките за младите, политиките за подобрување на животната околина, социјалните политики, како и областа на одржлив развој.

Изјава на младите

Ние, младите на оваа конференција, заклучивме дека постојат проблеми кои што можеме сами да ги решаваме и проблеми за кои ни е потребна помош од возрасните.

Сакаме да нагласиме дека вистинско здравје е холистичко здравје, кое што вклучува ментална и физичка рамнотежа, чиста околина, соработка со другите, доволно одмор и урамнотежена исхрана.

Сакаме училишните водачи, наставници и ученици да се обидат да создадат поздраво и подобро општество каде што ќе можеме да размислуваме и за сегашноста и за иднината. Сакаме позелена училишна околина. Сакаме соработка со учениците од другите држави, и сакаме дискусии за нашите проблеми со научници и политичари. Сакаме повеќе практични и искусвени активности за промоција на здравјето, како и консултации со стручни лица во стресни ситуации. Сметаме дека ако го следиме холистичкиот пристап, ќе можеме поефикасно да се грижиме за нашето здравје, вклучувајќи ги проблемите со исхрана и недоволен одмор. На овој начин ќе ги зајакнеме нашите општества и држави.

Веруваме дека доколку живееме активно, се грижиме за посиромашните, веруваме во нештата што ги правиме, соработуваме со наставниците и ја одржуваме нашата училишна околина подобра и потопла – ќе живееме поздрав и посреќен живот.

Токму ние можеме и мораме да живееме здраво, за да покажеме колку е прекрасно да се биде здрав, активен и позитивен. Исто така, мораме да ги убедиме и нашите родители да живеат активно и да учествуваат во активностите што го промовираат здравјето.

Меѓународно, национално и регионално ниво

Како заклучок од дискусиите на оваа конференција ние учесниците ги повикуваме владините, невладините и останати организации на меѓународно, национално и регионално ниво:

1. Да го усвојат и прошират пристапот на промоција на здравјето во училиштата како значаен сегмент во развојот на секое училиште.
2. Да гарантираат долгорочна поддршка преку меѓународни, национални и регионални политики и стратегии, поткрепени со доволно ресурси и капацитети.
3. Да потврдат дека планирањето, мониторингот и евалуацијата, како и вклученоста на децата и младите, се непоходни сегменти во процесот на имплементација и сеопфатна програма за промоција на здравјето во училиште која содржи реалистички цели.
4. Да поттикнуваат континуиран професионален развој во полето на едукација, здравје и други поврзани области.
5. Да развијат и одржат инфраструктура за меѓународна, национална и регионална координација и комуникација околу поддршката на училиштата што го промовираат здравјето.
6. Заеднички да ги слават и разменуваат достигнувањата и успехите.

Во училиштата

Ги поттикнуваме сите чинители во училишната заедница (вклучувајќи ги учениците, родителите, наставничкиот и ненаставничкиот кадар, административниот тим и школските совети) да ја искористат сета постоечка поддршка, за поуспешно:

1. Да го претставуваат, одржуваат и развиваат пристапот на промоција на здравјето во училиштата, вградувајќи го принципот на одржлив училишен развој.
2. Континуирано да ги вклучуваат целокупната школска заедница и сите партнерски организации.
3. Да обезбедуваат доволно посветеност, ресурси и капацитети.
4. Да поддржуваат континуиран професионален развој на училишниот кадар.
5. Да обезбедуваат услови во кои што децата и младите секогаш ќе бидат активно вклучени во донесувањето на одлуките во текот на сите етапи на креирање на програмата.
6. Заеднички да ги слават и разменуваат достигнувањата и успехите.

Историја на конференцијата

Основните принципи за унапредување на здравјето во училиштата беа поставени на првата Европска конференција на училиштата што го унапредуваат здравјето (Грција, 1997). Секое дете и млад човек има право на едукација, здравје и

безбедност. Исто така, секое дете и млад човек има право да се едуцира во училиште што го унапредува здравјето.

Во текот на втората Европска конференција на училиштата што го унапредуваат здравјето, која што се одржа во Егмонд ан Зее (Холандија, 2002), беше потенцирана важноста на создавање и одржување партнерски односи меѓу училиштата и здравствениот сектор. Егмондската агенда е важно орудие кое што помага во етаблирање и развој на училишта што го унапредуваат здравјето ширум Европа. Во текот на третата Европска конференција на училиштата што го унапредуваат здравјето, наречена Подобри училишта низ здравје, одржана во Вилнус, Литванија, 15-17 јуни, 2009, беше промовиран значаен чекор во унапредување на здравјето во Европа, кој што опфаќа заеднички интерсекторски и интернационални акции. Во текот на оваа конференција младите активно учествуваа во споделувањето на своите идеи и заеднички работеа кон создавањето на училишта како подобри места за учење и работа.

Унапредување на здравјето во Европа

Европската мрежа на училишта за здравје (SHE мрежа) е втемелена во принципите и искуствата на својата претходничка – Европска мрежа на училишта што го унапредуваат здравјето (ENHPS), основана во 1991 година од страна на СЗО Еуро, Совет на Европа и Европска Унија. Во Европската мрежа на училишта за здравје денес активно се вклучени 43 земји од регионот на Европа. SHE мрежата го користи позитивниот концепт на здравје и добросостојба како и принципите вградени во Женевската конвенција на правата на детето и Европската конвенција на Советот на Европа за спроведување на детските права.

Contact: SHE secretariat, she@nigz.nl